

Gamlebyen Rotaryklubb

Referat 18.02.26

FORSVINNINGA SOM GA DNT NYTT LIV

Tilstede: 11 medlemmer

Vinner av vinlotteriet: Egil

Denne gangen hadde vi besøk av tidligere NRK-journalist Inge Kjell Holme, med foredraget «**Forsvinninga som ga DNT nytt liv**». Bakgrunnen er historien om Fredrik Arentz som forsvant i Jotunheimen i 1914, og TV-programmet som ble laget om dette.

Inge Kjell Holme er opprinnelig fra Sogndal, gift med Torun fra Nabbetorp, noe som er årsaken til at de har flyttet til Fredrikstad og Begbyåsen.

Inge Kjell Holme

Fredrik Arentz

Fredrik Arentz ble født i Bergen i 1844, utdannet seg til lege med praksis i Kristiania. Han ble en fjellvandrer, som opp igjennom årene skapte seg et ry ved å gå lange turer gjennom fjellheimen - stort sett alene, men også i selskap med andre, blant annet sine barn.

En av dem han hadde som turfølger var Therese Bertheau, født i Skjeberg i 1861 - død 1936. Hun var lærerinne ved Nissen Pikeskole og Norges første kvinnelige tindebestiger med over 30 toppen, de aller fleste som den første kvinne.

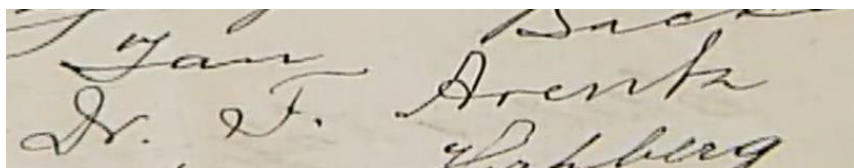
Therese Bertheau

Turene til Arentz kunne vare i 15 - 20 dager uten kontakt med andre enn dem han eventuelt traff på turene. Det skjedde flere ganger at han i mangel på gode kart, gikk seg vill i fjellheimen. Turene var mange opp gjennom flere tiår, og de aller fleste ble dokumentert og publisert i DNTs årbøker. Han fikk fort ryktet som en «våghals» og i mangel av overnattingssteder, sov han der han fant ly for natten.

For å øke tilgjengeligheten til fjellheimen, foreslo han å bygge flere enkle, ubemannede overnattingshytter. DNT avviste forslaget, noe som medførte at Fredrik Arentz i en periode meldte seg ut av foreningen.

Sommeren 1914 var han ute på nok en tur alene, 70 år gammel, denne gang fra øst til vest i Jotunheimen. Siste livstegn etter Arentz, fant man i gjesteboken på tradisjonsrike Leirvassbu.

8. juli skrev han seg inn og der sto det at neste stopp skulle være Turtagrø. Turen fra Leirvassbu til Turtagrø var beregnet til 10-12 timer.

Siste livstegn – signaturen
i gjesteboken på
Leirvassbu

På veien til Turtagrø var det flere elver som måtte krysses, som på grunn av snøsmelting på sommerstid, medførte stor risiko. Han nådde aldri Turtagrø og mange mistenkte at elven hadde tatt han. Som det sto i Lillehammer Tilskuer i juli 1914: «Hva den elv får, det beholder den».

Paradoksalt nok fikk forsvinningen hans senere stor positiv betydning for ferdselen i den norske fjellheimen, ikke minst for hyttenettet til DNT.

I 1954, 40 år etter Fredrik Arentzs forsvinning, banket en ukjent person på døren til DNT. Det var det rike forretningsmannen Eirik Arentz, sønn til Fredrik. Til minne om faren ga han DNT den største pengegaven de noen gang hadde sett, til opprettingen av Arentz legat. Legatets målsetning var å finansiere byggingen av overnattingshytter og i 1956 ble Arentzbu som den første, ferdigstilt. Siden den gang, har nærmere 40 hytter blitt finansiert og bygd over hele landet, alle som følge av denne pengegaven.

Som resultat av god forvaltning, står det i dag over 30 millioner kroner på konto.

I 1999 lagde NRK programmet «Forsvinninga som ga DNT nytt liv», hvor Inge Kjell Holme hadde opplegg og regi. De hadde funnet frem til de eneste gjenlevende etterkommere etter Fredrik Arentz - 2 oldebarn som var bosatt i Danmark. Sammen med Claus Helberg, krigshelt og mangeårig ansatt i DNT, gikk de turen fra Skjolden til Arentzbu i Breheimen. TV-produksjonen ble et meget populært innslag vist i serien «Ut i naturen», sett av over 800.000 mennesker.

Programmet finnes fortsatt på NRK.no under programserien «Ut i naturen».

Lenke til programmet

<https://tv.nrk.no/serie/ut-i-naturen/sesong/2000/episode/NDSF05000199>

- kan anbefales.

Referat: Terje Mathisen